

Sygn. akt VIII U 1578/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2015 r. w Gliwicach

sprawy T. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o kapitał początkowy

na skutek odwołania T. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 czerwca 2014 r. **nr** (...) -2004

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej T. I. prawo do ponownego obliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków za 1978 rok w kwocie 50.718zł (pięćdziesiąt tysięcy siedemset osiemnaście złotych).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1578/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 czerwca 2014r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) odmówił odwołującej T. I. ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego.

Odwołanie od tej decyzji złożyła T. I. domagając się jej zmiany

i ustalenia wartości kapitału początkowego przy przyjęciu wynagrodzenia uzyskanego w roku 1978 z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G..

W uzasadnieniu wskazała, że na potwierdzenie wysokości wynagrodzenia osiąganego w tym okresie przedłożyła, potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie kartotek płacowych z całego okresu zatrudnienia u tego pracodawcy, które organ rentowy zakwestionował.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji, dodatkowo podnosząc, iż odwołująca przedstawiła nadesłane przez archiwum, potwierdzone za zgodność z oryginałem, kserokopie kartotek płacowych całego okresu zatrudnienia u tego pracodawcy, w oparciu o które ZUS uwzględnił zarobki z tego okresu w wysokości wskazanej w tych kartotekach. Równocześnie organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił zarobków za rok 1978, bowiem z żadnej z kartotek wprost nie wynika, że dotyczy tego roku, a dodatkowo brak pewności, czy oryginały kartotek zarobkowych były wypełnione po obydwu stronach arkusza.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona T. I. urodziła się (...)

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił odwołującej wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Podstawę wymiaru ustalił ZUS w oparciu o zarobki z faktycznego okresu podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym, tj. z lat 1984 – 1989, 1992 – 1995. Ustalony w oparciu o te zarobki wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ((...)) wyniósł 45,66%.

Następnie w dniu 7 lutego 2013r. ubezpieczona zgłosiła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków osiągniętych przez nią w roku 1978, które w jej ocenie były wyższe niż zarobki przyjęte przez ZUS w decyzji ustalającej kapitał początkowy. W uzasadnieniu argumentowała, że w P. G. podjęła pracę 19 lutego 1976r. i pracowała tam nieprzerwanie do marca 1979r., kiedy to urodziła pierwsze dziecko i skorzystała z urlopu macierzyńskiego, a następnie z urlopu wychowawczego do 31 stycznia 1983r., kiedy rozwiązała stosunek pracy. Z tego też względu jako oczywiste przyjęła, że skoro przedłożone przez nią kopie kartotek zarobkowych opisane są za lata 1976, 1977 i 1979, to niewątpliwie ostatnia nieopisana kartoteka dotyczy roku 1978.

Załatwiając ten wniosek organ rentowy w dniu 13 czerwca 2014r. wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

W toku procesu Sąd przeprowadził dowód z oryginalnych dokumentów znajdujących się w aktach osobowych i płacowych z okresu zatrudnienia T. I.

w Przedsiębiorstwie (...) w G.. Ze znajdującego się w tych aktach świadectwa pracy wynika, że była ona zatrudniona w tym przedsiębiorstwie w okresie od

19 lutego 1976r. do 31 stycznia 1983r., z tym, że w okresie od 9 sierpnia 1979r. do

31 stycznia 1983r. przebywała na bezpłatnym urlopie wychowawczym. W aktach tych znajdują się również kartoteki zarobkowe odwołującej z okresu zatrudnienia odwołującej

w tej firmie. Sąd ustalił nadto, że kartoteki te zostały sporządzone na dwustronnych arkuszach, na których z każdej strony wyszczególniono zarobki za kolejne lata.

W szczególności na pierwszym arkuszu uwzględniono na pierwszej stronie zarobki za rok 1976, a na drugiej stronie za rok 1977. Z kolei na drugim arkuszu wpisano na pierwszej stronie zarobki, bez wskazania jakiego roku dotyczą, natomiast na drugiej stronie tego arkusza wpisano zarobki za rok 1979.

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dotyczących ustalenia kapitału początkowego T. I. oraz akt osobowych ubezpieczonej dołączonych do akt niniejszej sprawy. Wymienione wyżej dowody Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Zapisy w aktach osobowych przedstawiają łącznie rzeczywiste kwoty zarobków osiągniętych przez odwołującą w spornym okresie.

W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie – na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej, T. I. zasługuje na uwzględnienie.

Należy stwierdzić, że zgodnie z treścią art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu od dnia 1 stycznia 1980r. do dnia 31 grudnia 1998r.

Natomiast zgodnie z normą art. 15 postawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 4 ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 6 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast, jak stanowi art. 17, ust. 1 jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty w myśl art. 15 ust. 1 dla ubezpieczonego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-4, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się podstawę wymiaru składek za okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu, z uwzględnieniem ust. 2 i 3. Przepis art. 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Zaś po myśli § 21 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. (Dz. U. z dnia 8 listopada 2011r.) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy mając na uwadze ustalony stan faktyczny i obowiązujące przepisy należy uznać odwołanie ubezpieczonej za uzasadnione, a tym samym uwzględnić jej na wysokość kapitału początkowego wynagrodzenie osiągnięte w roku 1978 z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G., w wysokości określonej w znajdującej się w jej aktach osobowych kartotece zarobkowej, która jako jedyna nie została opisana znacznikiem konkretnego roku, czy też nie i jakie są tego przyczyny.

Warunkiem uwzględnienia konkretnego wynagrodzenia do ustalenia podstawy wymiaru jest wykazanie, że było ono faktycznie wypłacone w konkretnej wysokości oraz, że zostało wykazane w sposób nie budzący wątpliwości.

Przy czym obowiązujące organ rentowy, w zakresie ustalania świadczeń emerytalno – rentowych, a także kapitału początkowego, przepisy cytowanego wyżej rozporządzenia wymagają, aby środkiem dowodowym było stosowne zaświadczenie wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, bądź też zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy również podkreślić, że zgodnie z ugruntowanym już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)” (OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu z zebranego w postępowaniu materiału dowodowego, a w szczególności akt osobowych ubezpieczonej bezspornie wynika, że odwołująca faktycznie osiągnęła w roku 1978 wynagrodzenie w kwocie 50.718,00 zł.

Organ rentowy nie kwestionował przyjętej przez Sąd kwoty wynagrodzenia za ten rok, a jedynie podnosił, że brak jednoznacznych dowodów w przedstawionej przez odwołującą dokumentacji, że wynagrodzenie w ustalonej przez Sąd kwocie, dotyczy właśnie roku 1978.

W ocenie Sądu zarzuty ZUS nie wpływają na przyjętą przez Sąd ocenę zgromadzonych dowodów, bowiem pracodawca potwierdził, że ubezpieczona faktycznie pracowała i osiągała z tytułu tego zatrudnienia dochody w okresie od 19 lutego 1976r. do sierpnia 1979r. Natomiast od 9 sierpnia 1979r. do 31 stycznia 1983r. przebywała na bezpłatnym urlopie wychowawczym i dochodów już nie osiągała. Równocześnie w aktach płacowych odwołującej znajdują się kartoteki zarobkowe obejmujące lata 1976 – 1977 i rok 1979 oraz jedna kartoteka, która nie została opisana znaczniakiem roku którego dotyczy. Sąd przyjął zatem argumentację odwołującej, że właśnie ta nieoznaczona kartoteka dotyczy jej zarobków za rok 1978, bowiem jest to jedyny rok z zatrudnienia odwołującej, kiedy osiągała ona dochody z tytułu zatrudnienia u tego pracodawcy, a za który kartoteka nie została wprost oznaczona, zaś pozostałe lata zostały w kartotekach jednoznacznie oznaczone.

Reasumując: w ocenie Sądu należy ubezpieczonej wyliczyć wysokość kapitału początkowego z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tego kapitału z uwzględnieniem zarobków za rok 1978 w kwocie 50.718,00 zł, co zostało potwierdzone w toku przeprowadzonego postępowania.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek